

KYMMENIEN MILJARDIEN PUHALLUS VAI PYSYVÄ ASUMISOIKEUS ?



Eric Allan

2026 ericallan.fi

Kymmenien miljardien puhallus vai pysyvä asumisoikeus?

Näiden vaihtoehtojen välinen vääntö asumisoikeuslain pykälästä näyttää nyt tulleen ratkaisevaan viimeiseen erään.

Voittavatko **rahastajat** yhteensä kymmenien miljardien arvoiset asukkaiden maksamat talot vai saavatko kaiken maksaneet asukkaat, siis **maksajat** vihdoinkin heille luvattun pysyvän, omakustannushintaisen asumisoikeuden?

Tätä rahastajien ja maksajien välistä aso-kamppailua on käyty jo kymmeniä vuosia. Asukkaiden perustamien asunto-osuuskuntien vastaisten operaatioiden historia Suomessa alkoi kahden väitöstutkimuksen mukaan jo sata vuotta sitten. [Tärkeitä etappeja](#) katsomalla oivaltaa, ettei yhtiöiden ongelmat johdu suinkaan niiden väittämästä neitseellisestä ”*markkinatilanteesta*”, vaan pikemminkin yhtiöiden alusta asti harjoittamasta politiikasta aso-talojen saamiseksi rajoituksetta rahastettaviksi vuokrataloiksi. Siitä väännöstä ja asukkaiden reaktioista tässä pääkohtia:

Vuonna 1990 eduskunta päätti maamme ensimmäisestä aso-laista vuokratalokonsernien vaikuttaessa taustalla. Tarkka kuvaus lain synnystä raportissani [Miten eduskuntaa narrataan – case ASO](#). Hämmästyttävä prosessi vahvistaa kuvaa poliittisen korruption ylivoimasta.

Vuonna 2000 alkoi maksajien puolustautuminen perustamalla Suomen Asumisoikeusasukkaat (SASO) ry:n.

Vuonna 2006 yhtiöt alkoivat hakemaan valtiolta aso-asuntojen muuttamista vapaarahoitteisiksi vuokra-asunnoiksi saaden ohjeita, joiden mukaan nytkin etenevät. Suurimman aso-yhtiön avomielinen toimitusjohtaja paljasti hankkeen yhtiöiden aso-historiikissa. Lisäksi toisessa episodissa suljettujen ovien takana hän lohdutteli aso-asumisuran häätöhinnoittelusta huolestuneita asukkaiden edustajia yhtiöiden suunnitelmalla: ”*Älkää te siitä huolehtiko. Vapautamme rajoituksista ensin vuoka-asunnot ja vasta sitten aso-asunnot.*” Yhtiöiden itsevarma puuttuminen lainsäädäntöön toteutui.

Vuonna 2008 Yle julkaisi tutkivan raporttinsa:

[MOT: Asumisoikeusasunnot - suuri puhallus](#). Sen näkivät 650 000 katsojaa. Asuntomainonnan tuotoista riippuvaiset mediat vaikenivat, kuten myös puhallusta tietten tai tietämättään, tavalla tai toisella avustaneet poliittiset päättäjät.

Vuonna 2018 Suurin vuokrataloyhtiö listautui pörssiin ja lie-nee yksi niistä salatuista sijoittajista, joiden väitetään edellyttävän rahoitukselleen aso-sopimusten irtisanomista. Väite on esitetty Yle:n MOT-raportin, [Sota omasta ASO-kodista](#), kohdasta 18:30 alkaen. Toimituksen pankkierros osoitti, ettei tavalliset rahalaitokset asettaneet lainojensa ehdoksi aso-sopimusten irtisanomisia, joten yhtiöiden hankkeessa ei ollutkaan kyse vain rahan puutteesta, vaan jonkun tietyn ennalta neuvotellun sijoittajan vaatimuksista. Nyt siis tehdään lakia salaisen ”sijoittajan” vaatimuksesta.

Vuonna 2021 Aso-laissa oli ”asukashallinto”-mielikuvan ylläpitämiseksi, jätetty alusta asti säätämättä selvästi omistajuudesta, mutta nyt yhtiöt halusivat ja saivat kirjauksen omistajuudesta ilman merkittävää omaa taloudellista pantoa. Samalla kumottiin alkuperäinen laki kokonaan, piilottaen historiaan sen yleisperustelut asukasdemokratioineen. Hämäävät ”asukashallinto-” ja ”yhteisö-” sanat ovat yhä käytössä kuten monet muutkin kuluttajansuojalain 6 §:n vastaiset harhaanjohtavat sanat ja lauseet.

Vuonna 2025 Asumisoikeuksien irtisanomistavoite julki. Aiemmin eduskunnan perustuslakivaliokunnassa mm. oikeustieteen professori M. Hidénin lausunnon ansiosta kaatunut aso-asukkaiden ”vuokralaistaminen” on nyt tulossa uudelleen eduskuntaan. Tavoite on sama, mutta voimasuhteet toiset. Moniko päättäjäistä sai yhtiöiltä vaalirahaa? Ministeriön työryhmä suositteli asuntojen ”realisointia” raportissa, josta puuttuu pätevä kuvaus aso-ongelmien juurisyyistä eli yhtiövallasta ja ahneudesta, jotka ovat aiheuttaneet asukaspaon. SASO vetosi ministeri Multalaan asumisoikeuksien pelastamiseksi vaatimalla mm. maksajia kunnioittavaa demokratiaa. [vetoamus asumisoikeuksien pelastamiseksi:](#)

Vuonna 2026 Ympäristöministeriö ehdotti lakimuutoksia, jotka mahdollistaisivat yhtiöille asukasrakenteen ja yhtiön talouden manipuloinnin niin, että yhtiöt voisivat irtisanoa asumisoikeussopimukset ja muuttaa kohteita vuokrataloiksi tai asunto-osakeyhtiö-taloiksi ja vaikkapa myydä asukkailla maksatettuja taloja salaamilleen ”rahoittajille” tai jopa taustaorganisaatioidensa omistamille pörssi-yhtiöille.

Ratkaisujen vaikutuksia asukkaiden asumisen hintaan ja keston ei ole arvioitu tai ainakaan julkaistu, mutta todennäköisesti asukkaiden maksutaakka ei tule ainakaan kevenemään, pikemminkin päinvastoin. Koskapa pitkä asumisura aso-asunnossa on yleensä noin kaksikertaa kalliimpi kuin vastaavanlaisen omistusasunnon hankinta ja ylläpito yhteensä, niin jatkossa nousee hinta tuotakin kohtuuttomamaksi, vieden asukkailta perustuslain suojaaman pysyvän asumisoikeuden. Finanssialan toimijoiden varallisuus ja sen rajattoman kasvattamisen tavoite näyttää olevan jälleen erittäin vahva vaikuttaja maamme aso-politiikassa.

Aso-järjestelmän ja aso-talojen kaikki kulut, rakentamisesta alkaen, maksaneiden asukkaiden kokemusten, toiveiden ja perustelujen kattava ja pätevä sähköinen kuuleminen SASO:n ehdottamalla tavalla, on ministeriön taholta torjuttu. SASO:n lakiesitystä ministeriö ei ole kommentoinut saati hyödyntänyt mitenkään.

Uusimpien lakimuutosten tavoitteena on asukkaiden 99,99-prosenttisesti maksaman omaisuuden puhaltaminen ta-
hoille, jotka eivät ole sijoittaneet taloihin enempää kuin nimellisen 0,01 prosenttia. Siis *"ne säättävät lakeja tehdäkseen sen laillisesti"* (Aforismi / S. Paronen).

"Kiskontatalouden vallitessa hyödykkeiden hinnat eivät määräydy kustannusten perusteella, vaan sen mukaan miten paljon myyjä voi lohkaista puutetta ja muita hänelle edullisia olosuhteita hyväksi käyttäen." (Lehtikirjoitus / Z. Tope-
lius). Asumisoikeusvuosiemme lopullinen hinta riippuu siis mm. poliittisista *"olosuhteista"*.

ericallan.fi